

MICHELENA

Igor Calzadak HPS utzi du

ZUZENDARITZA postua zuen Igor Calzadak Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzan. Zuzendaritza karguan urtebete egitera ez da heldu Calzada.

Lexikoaren Behatokia sarean

EUSKALTZAINDIAK zintzilikatu du Lexikoaren Behatokia bere webgunean. Behatokiaren helburua da ikerketarako eta kontsultarako testu corpora prestatzea. Corpora osatzeko hainbat komunikabiderek in egin ditu hitzarmenak: ARGIA, Berria, EITB eta Deiarekin. Heda-bide horietako testuak erabiliko ditu Euskaltzaindiak, batetik, corpora osatzeko, eta bestetik, hedabideok Euskaltzaindiaren arauak nola barneratzen dituzten ikusteko. Hiztegi Batu Oinarriduna ere jarri du sarean.

Gazte gipuzkoarren pertzepzioak

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAK inkesta (*Hizbegia*) egin du 15 eta 30 urte arteko gipuzkoarren artean euskararekiko eta gertuen dituzten beste hizkuntzekiko dauzkaten iritzi eta jarrerez. Gazte askok aipatu dute euskara, gaztelania, ingelesa eta frantsesaren aldean zaila dela eta politizatua dagoela. Gaztelania jo dute hizkuntza praktikoa eta beharrezkoentzat. Aldiz, askok uste dute euskarak izango duela gorakadarak handiena gizartean eta erabileran. Kontraesanak helduek bezainbeste dituztela esango nuke.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argia.com/harpidetza_haria.php

BAHEA

Maria Jesus Aranburu Gipuzkoako Euskara diputatuak Berrian esanak:

“Ezinbestekoa da lidergoarena ere. Klusterrarekin daukagu Eralan programa, horretarako. Foru Aldundian hiru lan taldetan ari gara lanean, sindikatuak, teknika-riak eta politikariak, eta apirilerako konpromiso batzuk adieraziko ditugu. Eta ezin dugu ahaztu masa kritiko bat behar dela euskaraz hitz egin ahal izateko. Euskarak horren presentzia nabarmena ez duen eremuetan sortzen ari gara eremu txikiagoak, euskararekin identifikatuko direnak, arnaguneak. (...) Esan behar dut Jaurlaritzarekin geldialdi nabarmen batean gaudela. Ez dago lehen genituen bezalako bilkurak, ez dago lehen geneukan koordinazio agenda... Nahiko geldirik ikusten dugu Jaurlaritza, eta hari dagokio gidari izatea”.

Lourdes Oñederrak Deian esanak:

“Euskararen garairik onenak, jendearen militantziaren aldetik, joan zaizkio eta bide berriak bilatu behar direla uste dut. Hala ere, hizkuntza inoiz baino hobeto dago, Euskal Autonomia Erkidegoan behintzat, inoiz ez ditu izan orain dituen baldintzak”.

TALAIAN

La Naval: espekulatzeko operazio berria?

ELAko sindikalistek alarma jo dute. Sestaoko La Navaleko erregulazio espedientea, enpresa behin betiko ixteko lehen pausoa litzatekeela diote, edota gehienez ere, 100 edo 150 langilerentzako ontziola izango litzateke. Gaur egun 415 langile ditu eta beste 1.200 dabilta enpresa laguntzaileetan. Bere lurrekin espekulatzeko egingo den operazioaren bezperan egon gintezke, edo hizkera arruntean esan ohi den bezala “pelotazo urbanistiko” baten atarian. Sestaoko La Navalek hainbat fase izan ditu eta orain arte ontziola bezala jarraitu izan du lanean. Azken pausoa 2005eko pribatizazioa izan zen. Construcciones Navales del Norte (CNN) elkarte pribatuak lortu zuen, CCOO eta UGTren babesaz, ontziola bereganatzea hiru milioi euroren truke. Hiru urtean 36 milioiko onurak izan zituen, soilik SEPI enpresa publikoak utzitako lan karga ateraz. Kontratu falta aitzakia hartuta, enpresak erregulazio espedientea mahai gainean jarri du orain, eta ELA sindikatua horren kontra azaldu da.

Administrazioko arduradun politikoek, erregulazio espedientea onartzeko orduan, kontuan izan behar lukete espekulatzeko aukera hori. Ondo begiratu beharko litzukete egin daitezkeen maniobrak, 2012ko abenduan jabeek ontziola itxi baitezakete eta pelotazo urbanistikoa antolatu. Ez litzateke lehenengo aldia izango Ezkerraldean. Hor daude AHV, BW edota Sefanitro-Fertiberiako itxierak. Orain merkataritza gune handi, supermerkatu, etxebizitza eta aisialdirako zentroak daude lur horietan. Pribatizazio akordioaren arabera, 2012ko abenduaren 1etik aurrera ontziolaren jabeek eskuak libre dituzte nahi dutena egiteko bere etorkizunarekin. Ondorioz, sindikatuak, langileak eta administrazioek kontuz ibili beharko lukete, CNN elkarte pribatuaren mugimenduei adi.

Juan Mari Arregi

Lan errentak handitzea, horra nazio estrategia

JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

MAYOR OREJAK, akaso badu arrazoi punturik Zapatero eta ETari buruz esan dituenetan. Ez konplizeak diren horretan, jakina, elkar ordezkaten dutenaren aurka ari baitira aspaldi, bitarteko ia guztiak erabiliz. Baina ENAMek eta PSOEk eman beharreko urratsak elkar elika dezaketela, ez da zalantzarik. Ekonomi

krisiak Zapatero nola higatu duen ikusita, PPK irentsi egin dezake 2012ko hauteskundeetan... salbu eta ETak borroka armatua utzi izanaren ondorioz, PSOErekin bideren bat ireki eta Zapaterok euskal gatazkaren konponbidea bere garai-penerako baliatzen duen.

Orain egindako Alderdien Legearen erreformarekin ez da samur ulertzen, baina ETak borroka armatua uzten duela baieztatzen bada, denbora kontua besterik ezin da izan Batasuna hauteskundeetan izatea. Eta 2011n? Batek daki, baina zipriztinak ezker abertzaletik askoz harago doaz, Jaurlaritzaren egungo osaketa ikusi besterik ez dago. Nola irentsiko du EAJK, Alderdien Legearen ondorioz diputazioak galtzeko arriskua?

EUSKAL GEHIENGO SINDIKALA

ostera atera da kalera aurreikusten diren lan erreforma eta eskubide murrizketei aurre egitera. Espainiako Gobernuak, aldiz, bere erreformak atzeratu ditu oposizioaren sostengurik ez duelako. Baina, bistan da, ez du atzera egin sindikatuen oposizio gogorragatik, eta pentsatzekoa da Gobernuak pauso bat atzera eman duela, laster batean beste bi aurreratzeko asmoarekin.

Ordurako hobeto saiatuko da lotzen operazioa, bai PPrekin baita sindikatuarekin ere. Eta denak adierazten du zirrikiturik bilatuko duela, batez ere pentsioen erreforman eta jubilazio gaietan, ez baita samurra irudikatzen urteetan posizio erosoan aritu den sindikalismoa bat batean boterearekin aurrez aurre. Ez da garbi zer indarrarekin, baina denak adierazten du Greziako ufadak Espainia aldera ere iritsiko direla; erantzunetan aurreratzeak, etor daitkeenaren aurrean herritarrak kontzientziatzen lagun dezake. Gaurtik hobeto ikusten da iazko maiatzeko greba orokorraren zentzua.

Hego Euskal Herria erakusten ari da estatu mailako protestarako kontzientzia sozialik handiena, eta hori bitxia da, kontuan hartuta Espainiako gainerako lurraldeekin erkatuta askoz ere egoera hobea dagoen eremua dela. Andaluzian langabezia tasa %25etik gora dago eta Hegoaldean %11 ingurukoa da. Ez da etxafuegoak botatzeko, baina bertako ehun ekonomikoaren adierazgarri bai. Baita euskal gehiengo sindikalararen ezaugarri desberdinen erakusle ere. Sindikalgintza indartsua dagoen lekuetan, eskubide sozialak ere beste maila batean zaintzen dira, horren lekuko Europako iparral-

deko herrialdeak eta, zehazki, Norvegia.

Azken finean, aberastusunaren banaketarekin jarraitzen dugu orain ere. Eta bitxia da komunikabide nagusien eskutik herritarren gehiengoak zein samur bereganatzen duen gerrikoa estutu egin behar dela. Eta hala egin behar denean egin behar da, jakina, baina ez gezur handien

gainean oinarrituta.

Azken 30 urteetan Europako mendebalean izan den produktibitatearen hazkunde ikaragarriaren ondorioz, langileen errentak ere maila berean igotzea zatekeen logikoena, baina ez. Urte horietan guztietan, eta batez ere urtez urte indarrean jarri diren politika neoliberalen ondorioz, proportzioan kapitalaren errentak lan errentak baino askoz gehiago handitu dira; are gehiago, adibidez, ELGAN (OCDE, Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundea) azken 30 urteetan lan errenten proportzioa txikitu egin da estatuetako nazio-errentetan, eta horren ondorioa zuzena da gizarte segurantzari dagokionez, kutxa hauek batez ere soldatapeko langileen diruarekin betetzen direlako. Ekuazioa zehatza da: langileen soldatak behera, gizarte segurantzaren kutxa behera, eta prestakuntza sozialak behera. Hor dago kokxa nagusia. Determinismoz itxaron daitete eta gobernuen jokaeraren zain egon, edo zerbait egin liteke, eta orduan serio pentsatu behar da lan errenta horiek nazio-errentetan proportzio handiagoa har dezaten egin beharrekoan. Lanaren behin-behinekotasuna, enpleguaren kalitate eskasa eta soldaten jaitsierak, oro har, kontrako norabidean doaz.